

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра сімейної медицини ФПДО

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

професор з наукової роботи

д. мед. н. проф. В.О. Сергієнко

2023 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«ВИБРАНІ ПИТАННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ МЕДИЦИНИ»
(ОК 8)

підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти – доктора філософії (PhD)

галузі знань 22 Охорона здоров'я
спеціальності 222 Медицина

Обговорено й ухвалено
на методичному засіданні кафедри
сімейної медицини ФПДО

Протокол № 1
від «04» травня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Т.М. Соломенчук

Затверджено
профільною методичною
комісією ФПДО

Протокол № 2
від «23» травня 2023 р.

Голова профільної
методичної комісії

доц. О.Є. Січкоріз

Робочу навчальну програму з дисципліни за вибором «Вибрані питання превентивної медицини» підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізацією «Внутрішні хвороби» склали:

Соломенчук Т.М., професор кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук;

Скибчик В.А., професор кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук;

Склярова О.Є., доцент кафедри сімейної медицини ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук.

Рецензенти:

Бондаренко О.О., професор кафедри терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук

ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни за вибором «Вибрані питання превентивної медицини» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; кваліфікації - доктора філософії; галузі знань - 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності - 222 «Медицина»; спеціалізація «Внутрішні хвороби» складена на основі Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих начальних закладах» (23 березня 2016 року, №261), «Освітньо-наукової програми доктора філософії (Ph.D.)» (Протокол №7 - ВР від 29.06.2016 ЛНМУ імені Данила Галицького); «Робочої навчальної програми», затвердженої 21.02.2019 року; Наказу МОН України від 01.10.2019 року № 1254 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Дана програма є частиною освітньої програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації та розрахована на **3 кредити ECTS**.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фактори ризику найпоширеніших неінфекційних захворювань (НІЗ); аналіз й інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження пацієнтів; заходи первинної та вторинної профілактики найпоширеніших неінфекційних захворювань, зокрема, серцево-судинних, ревматологічних, пульмонологічних, гастроентерологічних, нефрологічних, ендокринологічних та гематологічних.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни за вибором «Вибрані питання превентивної медицини» передбачає здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань із цієї дисципліни, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, що вирішує актуальне наукове завдання в галузі внутрішньої медицини, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; а також вдосконалення знань та вмінь щодо верифікації та аналізу факторів ризику найпоширеніших неінфекційних захворювань (НІЗ); аналіз й інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження пацієнтів; заходи первинної та вторинної профілактики найпоширеніших неінфекційних захворювань, зокрема, серцево-судинних, ревматологічних, пульмонологічних, гастроентерологічних, нефрологічних, ендокринологічних та гематологічних.

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен:

— **знати:** показники смертності від ускладнень найпоширеніших НІЗ, шляхи їх зниження; основні критерії індивідуального і популяційного ризику; анатомію та фізіологію людини в нормі і при патології; етіологію, патогенез, сучасні класифікації, методи клінічного, лабораторного, інструментального дослідження хворих з НІЗ; критерії встановлення діагнозу при цих захворюваннях; основи фармакотерапії, механізм дії основних груп лікарських засобів, лікозалежні проблеми фармакотерапії; показання і протипоказання до проведення оперативних втручань; сучасні стандарти діагностики і лікування найпоширеніших НІЗ згідно даних доказової медицини, рекомендацій вітчизняних і міжнародних лікарських товариств з різних спеціальностей (серцево-судинних, ревматологічних, пульмонологічних, гастроентерологічних, нефрологічних, ендокринологічних та гематологічних); принципи організації диспансерного нагляду за хворими з НІЗ в Україні, форми медичної документації, правила її оформлення; принципи експертизи

тимчасової та стійкої непрацездатності; методи реабілітації хворих; заходи первинної та вторинної профілактики найпоширеніших НІЗ.

— **вміти:** збирати медичну інформацію про стан пацієнта; провести повне об'єктивне обстеження хворих з найпоширенішими НІЗ, оцінити статус, визначити послідовність та обсяг додаткового обстеження з урахуванням стану органів серцево-судинної, ендокринної, імунної, дихальної, травної, сечовидільної, кістково-м'язової, травної систем, встановити пріоритети для вирішення проблем здоров'я пацієнта; оцінити вплив факторів ризику, коморбідних та супутніх хвороб на розвиток і перебіг НІЗ (з врахуванням культурних, етнічних, сімейних, професійних чинників тощо); інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики; встановити клінічний діагноз і скласти алгоритм лікування хворих з НІЗ; діагностувати та надати необхідну допомогу при невідкладних станах; проводити консультування з питань модифікації способу життя і корекції факторів ризику НІЗ; складати план науково-дослідницької роботи, безпосередньо здійснювати її, проводити аналіз та узагальнювати результати клінічного обстеження хворих із вищезазначеною патологією; інтерпретувати результати діагностичних і лікувальних методів дослідження цих пацієнтів у співставленні з результатами інших дослідників, даними літературних джерел, визнаними стандартами діагностики і лікування; правильно оформляти медичну і наукову документацію; опрацювати та аналізувати державну, соціальну та медичну інформацію.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних **компетентностей та програмних результатів навчання:**

1. Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «Внутрішні хвороби», організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

2. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідницьку роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність спілкуватись і взаємодіяти в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі – на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати й ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку

інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.

ЗК7. Здатність до опрацювання, аналізу, узагальнення, обговорення та представлення результатів власного наукового дослідження у вигляді усної та письмової презентації державною й іноземною мовами, опанування майстерністю вести наукову дискусію з демонстрацією вільного володіння науковою термінологією, риторикою та культурою наукового мовлення.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організовувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

3. Фахові компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі внутрішньої медицини, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо розвитку, перебігу, лікування та профілактики найпоширеніших неінфекційних захворювань.

ФК2. Здатність розробляти та управляти науковими проєктами в галузі внутрішньої медицини, формулювати мету, зміст та новизну дослідження.

ФК3. Здатність встановлювати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень в галузі внутрішньої медицини, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо розвитку, перебігу, прогнозування наслідків та лікування найпоширеніших неінфекційних захворювань, а також їх профілактики.

ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження (опитування, огляду, спеціального клінічного обстеження, визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень пацієнтів з найпоширенішими неінфекційними захворюваннями) відповідно до поставленої мети, завдань та очікуваних результатів.

ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати й узагальнювати результати роботи з профільними пацієнтами, дані власних наукових досліджень із проблем найпоширеніших неінфекційних захворювань, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності й авторського права.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання щодо факторів ризику, особливостей патогенезу, клінічного перебігу, лікування, реабілітації та профілактики найпоширеніших неінфекційних захворювань в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «Внутрішні хвороби».

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння із проблем превентивної медицини в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі вивчення проблем превентивної медицини.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати клінічну та наукову інформацію стосовно причин розвитку, особливостей клінічного перебігу, підходів до діагностики, лікування та профілактики найпоширеніших неінфекційних захворювань.

ПРН 4. Вміти виявити та окреслити невирішені проблеми щодо діагностики і лікування пацієнтів з найпоширенішими неінфекційними захворюваннями з подальшим визначенням

шляхів їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання та ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції в галузі вивчення проблем превентивної медицини з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні та наукові дані стосовно причин розвитку, особливостей клінічного перебігу, підходів до діагностики, лікування і профілактики найпоширеніших неінфекційних захворювань.

ПРН 7. Розробляти дизайн і план власного дослідження за фахом «Внутрішні хвороби» на основі самостійно сформульованих мети і завдань.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методи дослідження пацієнтів з найпоширенішими неінфекційними захворюваннями.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати нові способи діагностики, лікування та профілактики найпоширеніших неінфекційних захворювань.

ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання щодо проблем превентивної медицини в практичній діяльності й освітньому процесі.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами з найпоширенішими неінфекційними захворюваннями.

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них					Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Лекцій (год)	Практ. (год)	Семін. (год)	Самост. робота (год)		
Вибрані питання превентивної медицини::	3 кредити / 90 год	очна денна, очна вечірня форма				за вибором аспіранта/ів	залік
		10	38	0	42		
		Заочна форма					
		6	18	0	66		

Очна форма навчання (денна, вечірня)

Розділ	Назва теми	Години	Вид заняття (години)			
			лекції	практичні заняття	семінари	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
1.	Здоровий спосіб життя: шляхи збереження здоров'я населення		2			

2.	Первинна і вторинна профілактика серцево-судинних захворювань		2			
3.	Есенціальна АГ: фактори ризику, патогенез, клінічний перебіг. Класифікація. Принципи лікування та профілактики АГ.		2			
4.	Дисліпідемії: класифікація, критерії діагностики, лікування та профілактика.		2			
5.	Підходи до профілактики та лікування метаболічного синдрому		2			
6.	Мета і завдання превентивної медицини			2		
7.	Чинники, які впливають на здоров'я населення			2		
8.	Поняття про первинну і вторинну профілактику			2		
9.	Основні чинники ризику розвитку неінфекційних захворювань			2		
10.	Роль фізичної активності в профілактиці захворювань та її вплив на здоров'я людини			2		
11.	Основи раціонального харчування та його вплив на здоров'я			2		
12.	Оцінка серцево-судинного ризику			2		
13.	Профілактика атеросклерозу			2		
14.	Профілактика артеріальної гіпертензії			2		
15.	Профілактика ішемічної хвороби серця			2		
16.	Чинники ризику метаболічного синдрому та його прояви			2		
17.	Ожиріння: типи, класифікація, чинники ризику.			2		
18.	Профілактика цукрового діабету II типу			2		
19.	Профілактика хронічної серцевої недостатності			2		
20.	Профілактика ХОЗЛ і бронхіальної астми			2		
21.	Профілактика захворювань ШКТ			2		
22.	Профілактика захворювань нирок			2		
23.	Профілактика анемій			2		
24.	Основні форми та методи зміцнення здоров'я					2
25.	Чинники ризику атеросклерозу та шляхи їх корекція					2
26.	Принципи оцінки серцево-судинного ризику					2

27.	Чинники ризику ІХС та шляхи їх корекції					2
28.	Корекція дисліпідемії					2
29.	Основні критерії метаболічного синдрому					2
30.	Чинники ризику, які впливають на артеріальний тиск					2
31.	Основні рекомендації щодо профілактики ускладнень у хворих з АГ					2
32.	Профілактичні заходи, що знижують ризик виникнення хронічної серцевої недостатності					2
33.	Рекомендації з модифікації способу життя пацієнтів з ХСН					2
34.	Профілактичні заходи, що знижують ризик розвитку ХОЗЛ і бронхіальної астми					2
35.	Реабілітація і санаторно-курортне лікування пацієнтів з ХОЗЛ					2
36.	Реабілітація і санаторно-курортне лікування пацієнтів з бронхіальною астмою					2
37.	Профілактика ГЕРХ та ерозивно-виразкових уражень гастродуоденальної зони					2
38.	Чинники НАЖХП та їх корекція					2
39.	Фактори ризику сечокам'яної хвороби та їх корекція					2
40.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з пієлонефритом					2
41.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з хронічною хворобою нирок					2
42.	Профілактика залізодефіцитної та В ₁₂ -(фолієво)дефіцитної анемії					2
43.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з ЦД					2
44.	Профілактика ревматологічних захворювань					2
45.	Залікове заняття			2		
	Разом	90	10	38	0	42

Заочна форма навчання

Рік	Назва теми	Години	Вид заняття (години)
-----	------------	--------	----------------------

			лекції	практичні заняття	семінари	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
1.	Здоровий спосіб життя: шляхи збереження здоров'я населення		2			
2.	Первинна і вторинна профілактика серцево-судинних захворювань		2			
3.	Есенціальна АГ: фактори ризику, патогенез, клінічний перебіг. Класифікація. Принципи лікування та профілактики АГ		2			
4.	Мета і завдання превентивної медицини			2		
5.	Основні чинники ризику розвитку неінфекційних захворювань			2		
6.	Оцінка серцево-судинного ризику			2		
7.	Профілактика атеросклерозу			2		
8.	Профілактика артеріальної гіпертензії			2		
9.	Профілактика ішемічної хвороби серця			2		
10.	Профілактика хронічної серцевої недостатності			2		
11.	Профілактика ХОЗЛ і бронхіальної астми			2		
12.	Поняття про первинну і вторинну профілактику					2
13.	Основні форми та методи зміцнення здоров'я					2
14.	Чинники, які впливають на здоров'я населення					2
15.	Роль фізичної активності в профілактиці захворювань та її вплив на здоров'я людини					2
16.	Основи раціонального харчування та його вплив на здоров'я			2		
17.	Чинники ризику атеросклерозу та шляхи їх корекція					2
18.	Чинники ризику ІХС та шляхи їх корекції					2
19.	Корекція діагностики дисліпідемії					2
20.	Основні критерії метаболічного синдрому					
21.	Чинники ризику метаболічного синдрому та його прояви					2
22.	Ожиріння: типи, класифікація, чинники ризику.					2
23.	Профілактика та лікування метаболічного синдрому					2
24.	Чинники ризику, які впливають на					2

	артеріальний тиск					
25.	Основні рекомендації щодо профілактики ускладнень у хворих з АГ					2
26.	Профілактичні заходи, що знижують ризик виникнення хронічної серцевої недостатності					2
27.	Рекомендації з модифікації способу життя пацієнтів з ХСН					2
28.	Профілактичні заходи, що знижують ризик розвитку ХОЗЛ і бронхіальної астми					2
29.	Реабілітація і санаторно-курортне лікування пацієнтів з ХОЗЛ і бронхіальною астмою					2
30.	Профілактика ГЕРХ та ерозивно-виразкових уражень гастродуоденальної зони					2
31.	Профілактика НПЗП-гастропатій					2
32.	Чинники НАЖХП та їх корекція					2
33.	Фактори ризику сечокам'яної хвороби та їх корекція					2
34.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з пієлонефритом					
35.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з хронічною хворобою нирок					2
36.	Профілактика залізодефіцитної та В ₁₂ -(фолієво)дефіцитної анемії					2
37.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з ЦД					2
38.	Профілактика ревматологічних захворювань					2
45.	Залікове заняття			2		
	Разом	90	6	18	0	66

4. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ КУРСУ

Тематичний план лекцій

№	Назва теми	Години
1.	Здоровий спосіб життя: шляхи збереження здоров'я населення	2
2.	Первинна і вторинна профілактика серцево-судинних захворювань	2
3.	Есенціальна АГ: фактори ризику, патогенез, клінічний перебіг. Класифікація. Принципи лікування та профілактики АГ.	2
4.	Дисліпідемії: класифікація, критерії діагностики, лікування та профілактика.	2

5.	Підходи до профілактики та лікування метаболічного синдрому	2
	Разом	10 год

Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	Години
1.	Мета і завдання превентивної медицини	2
2.	Чинники, які впливають на здоров'я населення	2
3.	Поняття про первинну і вторинну профілактику	2
4.	Основні чинники ризику розвитку неінфекційних захворювань	2
5.	Роль фізичної активності в профілактиці захворювань та її вплив на здоров'я людини	2
6.	Основи раціонального харчування та його вплив на здоров'я	2
7.	Оцінка серцево-судинного ризику	2
8.	Профілактика атеросклерозу	2
9.	Профілактика артеріальної гіпертензії	2
10.	Профілактика ішемічної хвороби серця	2
11.	Чинники ризику метаболічного синдрому та його прояви	2
12.	Ожиріння: типи, класифікація, чинники ризику.	2
13.	Профілактика цукрового діабету II типу	2
14.	Профілактика хронічної серцевої недостатності	2
15.	Профілактика ХОЗЛ і бронхіальної астми	2
16.	Профілактика захворювань ШКТ	2
17.	Профілактика захворювань нирок	2
18.	Профілактика анемій	
19.	Залікове заняття	2
	Разом	38 год

Тематичний план самостійної роботи

№	Назва теми	Години
1.	Основні форми та методи зміцнення здоров'я	2
2.	Чинники ризику атеросклерозу та шляхи їх корекція	2
3.	Принципи оцінки серцево-судинного ризику	2
4.	Чинники ризику ІХС та шляхи їх корекції	2
5.	Корекція дисліпідемії	2
6.	Основні критерії метаболічного синдрому	2
7.	Чинники ризику, які впливають на артеріальний тиск	2
8.	Основні рекомендації щодо профілактики ускладнень у хворих з АГ	2
9.	Профілактичні заходи, що знижують ризик виникнення хронічної серцевої недостатності	2
10.	Рекомендації з модифікації способу життя пацієнтів з ХСН	2
11.	Профілактичні заходи, що знижують ризик розвитку ХОЗЛ і бронхіальної астми	2

12.	Реабілітація і санаторно-курортне лікування пацієнтів з ХОЗЛ	2
13.	Реабілітація і санаторно-курортне лікування пацієнтів з бронхіальною астмою	2
14.	Профілактика ГЕРХ та ерозивно-виразкових уражень гастродуоденальної зони	2
15.	Чинники НАЖХП та їх корекція	2
16.	Фактори ризику сечокам'яної хвороби та їх корекція	2
17.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з пієлонефритом	2
18.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з хронічною хворобою нирок	2
19.	Профілактика залізодефіцитної та В ₁₂ -(фолієво)дефіцитної анемії	2
20.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з ЦД	2
21.	Профілактика ревматологічних захворювань	2
	Разом	42 год

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми лекцій

№	Назва теми	Години
1.	Здоровий спосіб життя: шляхи збереження здоров'я населення	2
2.	Первинна і вторинна профілактика серцево-судинних захворювань	2
3.	Есенціальна АГ: фактори ризику, патогенез, клінічний перебіг. Класифікація. Принципи лікування та профілактики АГ	2
	Разом	6 год

Теми практичних занять

№	Назва теми	Години
1.	Мета і завдання превентивної медицини	2
2.	Основні чинники ризику розвитку неінфекційних захворювань	2
3.	Оцінка серцево-судинного ризику	2
4.	Профілактика атеросклерозу	2
5.	Профілактика артеріальної гіпертензії	2
6.	Профілактика ішемічної хвороби серця	2
7.	Профілактика хронічної серцевої недостатності	2
8.	Профілактика ХОЗЛ і бронхіальної астми	2
9.	Залікове заняття	2
	Разом	18 год

Теми для самостійної роботи

№	Назва теми	Години
1.	Поняття про первинну і вторинну профілактику	3
2.	Основні форми та методи зміцнення здоров'я	2
3.	Чинники, які впливають на здоров'я населення	3
4.	Роль фізичної активності в профілактиці захворювань та її вплив на здоров'я людини	2
5.	Основи раціонального харчування та його вплив на здоров'я	3

6.	Чинники ризику атеросклерозу та шляхи їх корекція	3
7.	Чинники ризику ІХС та шляхи їх корекції	2
8.	Корекція діагностики дисліпідемії	2
9.	Основні критерії метаболічного синдрому	2
10.	Чинники ризику метаболічного синдрому та його прояви	3
11.	Ожиріння: типи, класифікація, чинники ризику.	2
12.	Профілактика та лікування метаболічного синдрому	3
13.	Чинники ризику, які впливають на артеріальний тиск	2
14.	Основні рекомендації щодо профілактики ускладнень у хворих з АГ	3
15.	Профілактичні заходи, що знижують ризик виникнення хронічної серцевої недостатності	3
16.	Рекомендації з модифікації способу життя пацієнтів з ХСН	2
17.	Профілактичні заходи, що знижують ризик розвитку ХОЗЛ і бронхіальної астми	2
18.	Реабілітація і санаторно-курортне лікування пацієнтів з ХОЗЛ і бронхіальною астмою	3
19.	Профілактика ГЕРХ та ерозивно-виразкових уражень гастродуоденальної зони	2
20.	Профілактика НПЗП-гастропатій	3
21.	Чинники НАЖХП та їх корекція	2
22.	Фактори ризику сечокам'яної хвороби та їх корекція	3
23.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з пієлонефритом	2
24.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з хронічною хворобою нирок	3
25.	Профілактика залізодефіцитної та В ₁₂ -(фолієво)дефіцитної анемії	2
26.	Профілактика та реабілітація пацієнтів з ЦД	2
27.	Профілактика ревматологічних захворювань	2
	Разом	66 год

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Видами навчальної діяльності аспірантів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції,
- б) практичні заняття,
- в) семінарські заняття,
- г) самостійна робота аспірантів (СРА).

Практичні та семінарські заняття передбачають:

- 1) засвоєння аспірантами основних положень сучасних рекомендацій міжнародних лікарських товариств з питань сучасних методів діагностики, лікування й профілактики найпоширеніших НІЗ;
- 2) аналіз й інтерпретацію результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження пацієнтів з НІЗ;
- 3) виявлення асимптомних маркерів атеросклерозу;
- 4) відпрацювання алгоритмів загального і спеціального обстеження хворих з найпоширенішими НІЗ, встановлення відповідного діагнозу;
- 5) проведення диференційного діагнозу НІЗ, зокрема при коморбідному ураженні;
- 6) надання допомоги хворим із НІЗ на догоспітальному етапі та в умовах стаціонару, в різних вікових, статевих, коморбідних групах пацієнтів;

- 7) призначення сучасного лікування пацієнтам з НІЗ, зокрема при поєднанні з коморбідними захворюваннями;
- 8) проведення профілактики найпрширеніших НІЗ;
- 9) вирішення ситуаційних клінічних задач, задач за типом ліцензійного іспиту «Крок-3» і тестових завдань.

Методики навчання:

- традиційні (лекція, практичне заняття, семінарське заняття, індивідуальне заняття);
- інноваційні (проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, презентації, міні-лекції).

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);
- б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- в) розв'язання типових ситуаційних задач;
- д) контроль практичних навичок;

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставлення традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно у кожному з занять, аспірант отримує на практичному занятті: оцінку «5» - якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань; оцінку «4» - якщо він виконав правильно не менше 80% навчальних завдань; оцінку «3» - якщо він виконав правильно не менше 60% навчальних завдань; оцінку «2» - якщо він виконав правильно менше 60% навчальних завдань; На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі, з використанням навчальної платформи Misa, відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для опуску до заліку становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше	Недост
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135	3	а тньо

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Мета і завдання превентивної медицини.
2. Чинники ризику розвитку неінфекційних захворювань.
3. Поняття про первинну і вторинну профілактику.
4. Форми та методи зміцнення здоров'я.
5. Вплив фізичної активності на здоров'я людини.
6. Вплив раціонального харчування на здоров'я людини.
7. Методика оцінки серцево-судинного ризику.
8. Чинники ризику атеросклерозу.
9. Первинна і вторинна профілактика атеросклерозу.
10. Медикаментозна корекція дисліпідемій.
11. Поняття про ризик та методика оцінки ризику у хворого на АГ.
12. Профілактика артеріальної гіпертензії.
13. Профілактика ускладнень у хворих з АГ.
14. Реабілітація пацієнтів з АГ.
15. Чинники ризику ІХС та шляхи їх корекції.
16. Профілактика ІХС.
17. Реабілітація пацієнтів з ІХС.
18. Критерії метаболічного синдрому.
19. Чинники ризику метаболічного синдрому.
20. Класифікація ожиріння.
21. Чинники ризику ожиріння.
22. Реабілітація пацієнтів з ожирінням.
23. Чинники ризику та профілактика цукрового діабету II типу.
24. Профілактика хронічної серцевої недостатності (ХСН).
25. Модифікація способу життя пацієнтів з ХСН.
26. Реабілітація пацієнтів з ХСН.
27. Чинники ризику НАЖХП.
24. Профілактика НАЖХП.
25. Чинники ризику розвитку ХОЗЛ і бронхіальної астми.
26. Профілактика ХОЗЛ.
27. Профілактика бронхіальної астми.
28. Реабілітація пацієнтів з ХОЗЛ.
29. Реабілітація пацієнтів з бронхіальною астмою.
30. Чинники ризику виникнення ГЕРХ і ДГР.
31. Профілактика ГЕРХ та ерозивно-виразкових уражень гастродуоденальної зони.
32. Чинники ризику НПЗП-гастропатій.
33. Профілактика НПЗП-гастропатій.
34. Чинники ризику сечокам'яної хвороби та шляхи їх корекції.
35. Профілактика пієлонефриту.
36. Чинники ризику та профілактика хронічної хвороби нирок.
37. Чинники ризику та профілактика залізодефіцитної та В₁₂-(фолієво)дефіцитної анемії.
38. Чинники ризику та профілактика ревматологічних захворювань.

8. ЛІТЕРАТУРА:

Базова література:

1. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої медичної освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. Укл.: Н.М. Шуба, О.Г. Несукай, О.П. Борткевич. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: МОРІОН, 2019. – 960с.

2. Громадське здоров'я у практиці сімейного лікаря: підручник / Є.Я. Склярів, М.А. Бичков, Н.М. Громнадська та ін.; за ред. Є.Я. Склярів, М.А. Бичкова. – К.: ВСВ "Медицина", 2020. – 288 с.
3. Наказ МОЗ України №436 від 03.07.2006 р. «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Кардіологія».
4. Наказ МОЗ України № 384 від 24.05.2012 "Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги "Артеріальна гіпертензія".
5. Наказ МОЗ України № 564 від 13.06.2016 "Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги "Профілактика серцево-судинних захворювань".
6. Наказ МОЗ України № 868 від 08.10.2013 "Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги "Бронхіальна астма".
7. Наказ МОЗ України № 709 від 02.11.2015 "Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги "Залізодефіцитна анемія".
8. Практичні аспекти сучасної кардіології. – Скибчик В.А., Соломенчук Т.М. Львів: Мс, 2017. – 423 с.
9. Превентивна медицина. Посібник – Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2013 – 80с.
10. Профілактична медицина як основа діяльності сімейного лікаря. Навчально-методичний посібник / під ред. Н. С. Михайловської // Запоріжжя, 2017. - 215с.
11. Сіренко ОА Рекомендації Європейського товариства кардіологів (European Society of Cardiology, ESC) і Європейського товариства гіпертензії (European Society of Hypertension, ESH) з лікування артеріальної гіпертензії 2018 р. Артериальная гипертензия. 2018;5(61): 58-156.
12. Свінціцький АС, Гаєвські П. Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини. Практична Медицина. Краків, Польща. 2018/19:1632.
13. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / Всеукр. асоц. кардіологів ; За ред. В. М. Коваленка [та ін.]. - 3-те вид., переробл. і допов. - Київ : Моріон, 2018. - 223 с.
14. Braunwald's Heart Disease: a Textbook of Cardiovascular Medicine, 2-Volume Set by Douglas P. Zipes; Peter Libby; Robert O. Bonow; Douglas L. Mann; Gordon F. Tomaselli. 2018. 2128 p.
15. Guidelines for management of dyslipidemia and prevention of cardiovascular disease / American association of clinical endocrinologists and American college of endocrinology // AACE 2017 Guidelines.
16. Harrison's principles of internal medicine. 20th edition / Jameson, J. Larry, editor. New York McGraw-Hill Education. 2018. ISBN 978-1259644030.

Допоміжна література:

1. Болезни сердца и сосудов. Руководство Европейского общества кардиологов // Под ред. А. Дж. Кэмм, Т.Ф. Люшера, П.В. Серриуса. – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2011. – 1480 с.
2. Грифин Б., Тополь Э. Кардиология / Пер. с англ. – М.: Практика, 2008. – 1248 с.
3. Заремба Є.Х., Кияк Ю.Г., Бабина Л.Я. та ін. Кардіологія для сімейних лікарів. Навчальний посібник. – Київ. – 2011. – 531 с.
4. Заремба Є.Х., Соломенчук Т.М., Топілко О.Ю. та ін. Первинна та вторинна профілактика серцево-судинних захворювань у роботі сімейного лікаря. - Київ, 2003.- 70 с.
5. Настанова з кардіології / за ред. В.М. Коваленка. – К.: Моріон, 2009. – 1368 с.
6. Общая врачебная практика по Джону Нобелю // Под редакцией Дж. Нобеля. Перевод с английского под редакцией Е.Р. Тимофеевой, Н.А. Федоровой. – М.: Практика. – 2006. – 1760 с.

Інформаційні ресурси:

Джерела Інтернет:

<https://moz.gov.ua/>

<https://zakon.rada.gov.ua/>

<https://www.escardio.org/>

<http://www.webcardio.org/>

European Journal of Cardiovascular Prevention

European Heart Journal

American Heart Journal

Journal of Cardiovascular Risk